

Управління ризиками в діяльності підприємств

Андрій Хоменко

аспірант,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: Khomenko.AV@krok.edu.ua

В наш час стрімкого розвитку суспільства, виникла потреба у оперативному вирішенні питань та прийнятті рішень, що виникають в результаті функціонування підприємства. Якщо спів ставити фактори такі як необхідність швидке та якісне вирішення проблеми не традиційно методом, зростаючу кількість населення і стрімке скорочення кількості ресурсів то виявляємо такі причини ризику: невизначеності ситуації; наявності альтернативних варіантів рішень і необхідність прийняття вибору; здатність оцінити альтернативи зацікавлення у результатах.

З 30-х років 20-го століття з'являться методики та наукові дослідження для передбачення, аналізу і моніторингу ризиків. Для правильного розуміння природи підприємницької ризику фундаментальне значення має зв'язок «ризик і прибутку», про, що писав А.Сміт в своїй відомій праці «Дослідження про природу і причини багатства народів», відзначаючи, що «досягнення навіть звичайної норми прибутку завжди пов'язане з більшим або меншим ризиком». В світі управління ризиком, як науки про управління бізнесом оформилася, зовсім недавно. Перші посилання на «ризик-менеджмент» датовані 1956 р. в американському виданні про економіку «Harvard Business Review». Там запропонували найняти ризик-менеджера заради мінімізації збитків. На даний час ризик-менеджмент за кордоном давно визнаний дієвим інструментом сучасного управління. Експерти з питань ризику беруть участь в оцінці ризиків при прийнятті стратегічних рішень. Аналізуючи процеси та розвинення потреб у ризик менеджменту на Заході, припустимо, що в найближчий час в Україні розвиток управління ризиками матиме наступну тенденцію : сфера ризику різко зростатиме; метод зміни ваги ризику призведе до того що компанії почнуть приділяти більше уваги ризикам, які можуть призвести до банкрутства всієї компанії, а не тим, які часто трапляються і не завдають серйозної шкоди. Іншим фактором є те що збільшиться статус управління ризиками на організаційному рівні. Проте цілісної системи управління ризиком для підприємства досі не розроблено, що приводить до різноманітних рекомендацій щодо оцінки ризику, попередження їхнього виникнення тощо . Фінансування виробництва в наш час здійснюється все більше у вигляді інвестицій. Діяльність підприємства у фінансовій сфері завжди стикається з ризикам, Ці ризики, мають найбільш роль серед усіх ризиків підприємства.

Управління ризиками – діяльність, метою якої є зниження чи компенсація шкоди для об'єкта під час настання несприятливих подій та визначення можливих шляхів протистояння ситуаціям і забезпечення стійкості. Об'єктом управління ризиками є проведення господарської діяльності в умовах невизначеності та

відносини, що виникають між суб'єктами господарювання у процесі ліквідації чи здійснення ризику. Суб'єкт управління ризиками – це співробітники організації (менеджери, аналітики) чи залучені спеціалісти, що займаються такими питаннями, які продумують різні можливі варіанти розвитку подій та здійснюють диверсифікацію ризиків для максимально ефективної роботи підприємства.

Процес управління ризиками – це прагнення забезпечити підприємство від таких обставин, які могли би стати загрозою для його функціонування. Метою такого управління є виявлення, аналіз та вплив на всі такі загрози (ризиками), які виникають на шляху діяльності організації, а також розроблення планів для збільшення вартості її активів. Саме тому керівництво повинно проводити якісну політику у сфері аналізу ринку та прогнозувати можливі варіанти розвитку подій. Найактуальнішим питанням у теорії управління ризиками є питання, який же процес управління ризиками, що ж зробити для мінімізації їх на підприємстві. Тому розглянемо основні етапи для організації процесу управління ризиками:

1. Інформаційно-аналітичний етап, на якому необхідно зібрати, обробити, передати та якісно проаналізувати інформацію, яка може оцінити широке коло загроз та ризиків.

2. Визначення контексту ризику для постановки стратегічних і тактичних цілей компанії.

3. Якісний аналіз ринку для виявлення факторів утворення ризиків, розпізнавання можливих небезпек та їх наслідків чи впливу на підприємство.

4. Кількісний аналіз ринку дає змогу прорахувати рівень ризику і рівень впливу на діяльність організації.

Для того щоб максимально ефективно забезпечити підприємство від збитків, функції управління ризиком мають виконувати всі підрозділи організації. Наприклад, бухгалтерія розробляє бюджет, маркетинговий відділ – прогнозує небезпечні характеристики продукції, відділ кадрів – вирішує питання підбору кваліфікованого персоналу тощо. Адже прийняття управлінських рішень на всіх ланках підприємства тісно пов'язане з можливими ризиками. Ефективне управління ризиками потребує максимально точної інформації, що надають різні відділи, тому необхідно аналізувати і технічні документи, і первинні документи, і різноманітні експертні висновки, як внутрішні, так і зовнішні.

Ключові слова: управління; управлінські технології; механізми управління.

Список використаних джерел:

1. Карпунцов М.В. *Ризикостійкість підприємства. Актуальні проблеми економіки*. 2008. С. 71-76.
2. Старостіна А.О., Кравченко В.А. *Ризик-менеджмент: теорія та практика: Навч. посіб.* К. : ІВЦ Видавництво «Політехніка», 2004. 200 с.
3. Івченко І.Ю. *Економічні ризики: Навчальний посібник*. К. : Центр навчальної літератури, 2004. 304 с.
4. Балахніна А.В. *Управління підприємством в умовах невизначеності та ризику*. Управління

розвитком. 2011. № 20. С. 159.

5. Вітлінський В.В., Верченко П.І. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком. К. : КНЕУ, 2000. 292 с.